

SGK Genel Yazı – 5510 Sayılı Kanunun Ek 23’üncü Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sayı: E-98547999-010.99-67337070 Konu: 5510 Sayılı Kanunun Ek 23’üncü Madd...

SGK Genel Yazı – 5510 Sayılı Kanunun Ek 23’üncü Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler

Tarih: 16 Mart 2023
T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: E-98547999-010.99-67337070

Konu: 5510 Sayılı Kanunun Ek 23’üncü Maddesi Kapsamında Yapılacak İşlemler

Tarih: 14.03.2023

GENEL YAZI

Bilindiği üzere, [5510 sayılı Kanunun](#) geçici 59 ve 66’ncı maddelerinde, 10.6.2003 (dâhil) tarihi ile 13.5.2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının hak sahiplerine gelir/aylık bağlanması ve yakınlarının kamu kurum

ve kuruluşlarının sürekli işçi unvanlı kadrolarında istihdam edilmelerine ilişkin hususlar ayrıntılı düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, Kanunun geçici 59 ve 66'ncı maddeleri 26.11.2022 tarihli ve 32025 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, 16.11.2022 tarihli ve [7421 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla](#) yürürlükten kaldırılmıştır.

Aynı Kanun ile 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 23'üncü madde ile tarih sınırlaması olmaksızın kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalıların hak sahiplerine gelir/aylık bağlanmasına imkan sağlanmış, bu madde kapsamında aylık bağlanmasına ilişkin yapılacak işlemler ise 6.12.2022 tarihli ve [2022/25 sayılı Genelge](#) ile talimatlandırılmıştır.

Öte yandan, Kanunun ek 23'üncü maddesinin beşinci fıkrasında; birinci fıkrada belirtilen nedenlerden dolayı ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisinin, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişinin, ilgili mevzuatta aranan şartlara tabi olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi kadrolarında istihdam edileceği, istihdam edilecek kişilerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca atama teklifinin yapılacağı, işçi kadrosu bulunmaması halinde atama teklifi yapılması ile birlikte ilgili kurum ve kuruluşta sürekli işçi kadrosu ihdas edilmiş ve bu kadroların boşalması halinde iptal edilmiş sayılacağı, bu fıkraya göre istihdam hakkından yararlanacak kişilerin tespitinin, bu kişilerde aranacak şartlar ve istihdama ilişkin diğer hususlar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca müştereken tespit edileceği öngörülmüştür.

Yapılan düzenleme doğrultusunda hazırlanan [5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 23. Maddesi Kapsamında Yer Alan Hak Sahiplerinin Atanmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik](#) ise 03.03.2023 tarih ve 32121

sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Buna göre, söz konusu usul esaslar çerçevesinde;

1- Başvurular; istihdam talep formu (Ek-1) doldurulmak suretiyle istihdam hakkından yararlanmak isteyenlerin iş kazasının meydana geldiği ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğüne yapılacaktır.

2- İş kazasının meydana geldiği illerde valinin görevlendirdiği vali yardımcısı başkanlığında; çalışma ve iş kurumu il müdürü, sosyal güvenlik il müdürü ile defterdar veya bunların yardımcılarında oluşan istihdam hak sahipliği tespit komisyonu kurulacaktır.

3- Sosyal güvenlik il müdürlüğü, başvurunun Kanun kapsamında olup olmadığını durum belgesini (Ek-2) düzenleyerek belirleyecektir.

4- Belgelerin düzenlenmesi için gerekli her türlü bilgi ve evrak, sosyal güvenlik il müdürlüğü tarafından başvuru sahiplerinden veya ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından temin edilecektir.

5- Sosyal güvenlik il müdürlüğünce ölen sigortalının Kanun kapsamında olup olmadığına dair bilgi ve belgeye ihtiyaç duyulması halinde sigortalının dosya muhteviyatı; hak sahiplerine ölüm geliri bağlananlar için dosyasının bulunduğu Genel Müdürlüğümüz Arşiv Daire Başkanlığı veya sosyal güvenlik il müdürlüğünden/sosyal güvenlik merkezinden temin edilebilecektir.

6- Sosyal güvenlik il müdürlüğü durum belgesi ile hak sahipliğine ilişkin diğer gerekli bilgi ve belgeleri istihdam hak sahipliği tespit komisyonuna iletcek, söz konusu komisyonca yapılan inceleme sonucu düzenlenen belgelerde eksiklik veya mevzuata aykırılık bulunması halinde, eksikliklerin giderilmesi için belgeler gerekçeli olarak sosyal güvenlik il müdürlüğüne iade edilecektir.

7- Komisyon tarafından istihdam hakkı sahibi olduğu tespit edilenler, istihdam hak sahipliği belgesi (Ek-3) dzenlenerek liste halinde her ayın son günü mail ortamında tahsismevzuat@sgk.gov.tr e-posta adresine gnderilecektir.

8- Hak sahipleri arasında ihtilafın ortaya çıkması durumunda, istihdam hakkının kim tarafından kullanılacağına istihdam hak sahipliği tespit komisyonu tarafından karar verilecektir.

9- Başvuruya esas konunun Kanun kapsamına girmediğinin veya girse bile başvuru sahibinin istihdam hakkı sahibi olmadığının tespiti halinde, sosyal güvenlik il müdürlüğü tarafından ilgililere gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak bilgi verilecektir.

10- Sosyal güvenlik il müdürlüğü tarafından istihdam hak sahipliğine ilişkin temin edilen her türlü belge, başvuru sahiplerine gönderilen kabul veya red yazıları ile komisyon kararları muhafaza edilmek üzere Genel Müdürlüğümüz Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Emeklilik Daire Başkanlığına gnderilecektir.

11- İstihdam hak sahipliği kesinleşen kişilere ilişkin liste Genel Müdürlüğümüz Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Emeklilik Daire Başkanlığı tarafından (Ek-4) form doldurulmak suretiyle ve elektronik ortamda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına intikal ettirilecektir.

12- 7421 sayılı Kanunla mülga edilen 5510 sayılı Kanunun geçici 66'ncı maddesine göre istihdam edilecekler hakkında komisyon karar tarihleri esas alınarak 5510 sayılı Kanunun ek 23'üncü maddesinin yürürlük tarihine kadar (26/11/2022) 21.5.2018 tarih ve 30427 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kömür ve Linyit Madenlerinin Yer Altı İşlerinde Meydana Gelen İş Kazası Sonucunda Hayatını Kaybeden Sigortalıların Yakınlarının Kamuda Sürekli İşçi Kadrolarına Atanmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" uygulanacaktır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun ek 23'üncü maddesinin birinci fıkrasında;

“Kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının; genel sağlık sigortası primi dâhil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borçları terkin edilir ve ölüm tarihinde sigortalıya ilişkin şartlar aranmaksızın hak sahiplerine aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklara ilişkin primlerin eksik olan kısmı Hazine ve Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, 6.12.2022 tarihli ve 2022/25 sayılı Genelge ile [2018/38 sayılı Genelgenin](#) İkinci Kısım Dördüncü Bölümünün “3. Kanunun Geçici Maddelerine Göre Ölüm Aylığına Hak Kazanma Koşulları” başlığı altına eklenen “3.3. Kanunun Ek 23'üncü Maddesi Gereği Ölüm Gelir/Aylığına Hak Kazanma Koşulları” alt başlığında örneklerle yapılan açıklamalar dikkate alınarak bu kapsamda bağlanan aylıklara ilişkin eksik prim tutarı olduğu anlaşılanların aylık bağlama işlemleri sonuçlandıktan sonra Genel Müdürlüğümüz Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Emeklilik Daire Başkanlığına bildirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

İsmail ERTÜZÜN

Genel Müdür

EKİ

Ek: 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Ek 23. Maddesi Kapsamında Yer Alan Hak Sahiplerinin Atanmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (3 Sayfa)

2- Yönetmelik Usul Esas Ekleri (6 Sayfa)